

К. А. Пилипенко,

д. е. н., проф., професор кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу,
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-3170-1208>

Н. М. Бабко,

к. е. н., доц., доцент кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу,
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7620-9500>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.22.72

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ РЕГІОНУ

K. Pylypenko,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Economics, Hospitality
and Tourism Business, Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

N. Babko,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics, Hospitality
and Tourism Business, Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

FORMULATION OF AN INVESTMENT-ORIENTED STRATEGY FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF EVENT TOURISM IN THE REGION

У статті розглянуто теоретичні засади, інституційні механізми та практичні інструменти формування інвестиційно орієнтованої стратегії сталого розвитку подієвого туризму регіону на прикладі Полтавської області. Визначено зміст і структурні елементи поняття "інвестиційно орієнтована стратегія сталого розвитку подієвого туризму", що охоплює цілі, інвестиційні пріоритети, систему управління, моніторинг результативності та принципи екологічної, соціальної і економічної збалансованості. Проаналізовано сучасні тенденції розвитку подієвого туризму в Україні та світі, зокрема цифровізацію, екоорієнтацію, посилення партнерств між владою, бізнесом і громадами. Оцінено інвестиційний потенціал Полтавської області, виявлено чинники ефективності інвестиційних рішень і ризики, пов'язані з безпековими, фінансовими та інфраструктурними викликами. Запропоновано концептуальні підходи до побудови стратегії на основі принципів сталості, партнерства та інновацій. Визначено інструменти реалізації на державному, регіональному та корпоративному рівнях, а також напрями практичної імплементації стратегічних рішень — розвиток подієвої інфраструктури, залучення приватного капіталу, проведення фестивалів, впровадження систем моніторингу та екоменеджменту. Зроблено висновки, що формування інвестиційно орієнтованої стратегії подієвого туризму сприятиме підвищенню конкурентоспроможності регіону, зростанню зайнятості та сталому економічному розвитку.

The article presents a comprehensive theoretical and practical framework for developing an investment-oriented strategy for the sustainable development of event tourism at the regional level, using the Poltava region as a case study. The research aims to substantiate the conceptual foundations and define the mechanisms for integrating investment priorities into regional tourism policies based on the principles of sustainability, partnership, and innovation. The essence of the category "investment-oriented strategy for the sustainable development of event tourism" is clarified and structured through its main components — strategic goals, investment priorities, management mechanisms, sustainability indicators, and monitoring tools.

The study examines current global and national trends in event tourism development, such as digital transformation, hybrid event formats, eco-oriented management, and the strengthening of partnerships between public authorities, businesses, and local communities. It identifies the dual role of event tourism as both an economic growth driver and an instrument for promoting regional identity. The investment potential of the Poltava region is assessed, highlighting its cultural and historical heritage, logistical advantages, community engagement, and opportunities for public-private partnership. Key factors of investment efficiency are identified, including infrastructure quality, stakeholder cooperation, and effective financial planning, while major risks relate to security challenges, funding instability, and seasonality of demand.

Conceptual approaches to building the strategy are proposed, emphasizing sustainability (balancing economic, social, and environmental goals), partnership (shared responsibility among stakeholders), and innovation (digital tools, data-driven management, and creative industries integration). Instruments for implementing the strategy are defined at the state, regional, and corporate levels — ranging from legislative incentives and targeted funding to cluster initiatives and corporate social responsibility projects. Practical implementation areas include the creation of flagship cultural events, modernization of event infrastructure, promotion of "green" standards, and establishment of monitoring and evaluation systems.

The findings confirm that an investment-oriented strategy for the sustainable development of event tourism in the Poltava region can enhance regional competitiveness, attract domestic and foreign investors, stimulate job creation, and contribute to long-term social and environmental resilience. Such a model aligns with the global Sustainable Development Goals and represents a replicable framework for other Ukrainian regions seeking post-war recovery through tourism innovation and inclusive growth.

Ключові слова: подієвий туризм, сталий розвиток, інвестиційна стратегія, регіональний розвиток, інвестиційна привабливість.

Key words: event tourism, sustainable development, investment strategy, regional development, investment attractiveness.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах глобальних викликів, екологічних ризиків і соціально-економічних трансформацій питання сталого розвитку туристичної сфери набуває стратегічного значення для регіонів України. Подієвий туризм, як один із найдинамічніших сегментів індустрії гостинності, здатен генерувати мультиплікативний ефект: формувати позитивний бренд території, активізувати малий і середній бізнес, зберігати культурну спадщину, підвищувати зайнятість і податкові надходження. Водночас наявні бар'єри (дефіцит інвестицій, інфраструктурні вузькі місця, фрагментарність регіонального планування, слабка координація стейкхолдерів) стримують реалізацію потенціалу. Додаються виклики адаптації до кліматичних змін, посилення еко-

логічних вимог і зростання запиту відвідувачів на події з низьким вуглецевим слідом та високим рівнем інклюзивності.

За умов конкуренції між дестинаціями актуалізується потреба у формуванні інвестиційно орієнтованої стратегії подієвого туризму на засадах сталого розвитку, яка інтегрує економічну результативність, екологічну відповідальність і соціальну справедливість. Така стратегія має забезпечувати диверсифікацію джерел фінансування (включно з державно-приватним партнерством, імпаکت-інвестуванням, грантовими та муніципальними інструментами), ресурсоефективність та декарбонізацію подій, інклюзивний доступ і залучення місцевих громад, цифровізацію управлінських процесів і прозоре вимірювання результатів. Ключовим є узгодження цілей регіонального розвитку з ЦСР (зокрема 8, 11, 12, 13) та інтеграція принципів ESG у проєктний цикл подій.

У цьому контексті ключовою науковою невизначеністю є відсутність узгодженої моделі, що пов'язує інвестиційні пріоритети з практиками сталого управління подієвими продуктами у межах регіону. Недостатньо розробленими залишаються методики оцінювання інвестиційної спроможності "подієвих ланцюгів вартості", показники "зеленої" окупності, підходи до вимірювання вуглецевого сліду та циркулярності, а також механізми керування сезонністю й "перенавантаженням" дестинацій. Практичні завдання включають створення портфеля інвестиційно привабливих подій, розбудову інфраструктури з низькими викидами, запровадження систем екоменеджменту (наприклад, стандарти сталих подій), розвиток людського капіталу та інституційної спроможності органів влади й організаторів.

З огляду на викладене вище, формування інвестиційно орієнтованої стратегії сталого розвитку подієвого туризму напряму пов'язане з важливими науковими та практичними завданнями: розробленням індикаторів результативності (економічних, соціальних, екологічних), побудовою регіональних фінансових механізмів підтримки екологічно орієнтованих подій, впровадження системи моніторингу даних у реальному часі, управління ризиками (кліматичними, безпековими, репутаційними), а також з розгортанням партнерств "влада — бізнес — громада — університети". Вирішення цих завдань дозволить перевести подієвий туризм із проєктного рівня в портфельний, забезпечити масштабованість інвестицій, підвищити стійкість регіональної економіки та створити довгострокову конкурентну перевагу дестинації у відповідності до принципів сталого розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Сучасні наукові дослідження дедалі частіше поєднують стратегічне управління, інвестиційні рішення та підходи сталого розвитку у сфері туризму. Це помітно і в теоретичних узагальненнях, і в прикладних роботах про регіональні дестинації, подієві формати та механізми фінансування. Так, М. Ф. Гончаренко і Л. М. Горбач розуміють сталий розвиток як баланс економічної результативності, екологічної відповідальності та соціальної справедливості. Саме така триєдина логіка дозволяє вибудовувати інвестиційно орієнтовану стратегію у туризмі, включно з подієвими форматами [2]. М. М. Ігнатенко, І. А. Романюк, В. І. Яценко та Я. І. Яценко — їх дослідження демонструє, як доцільно структурувати джерела фінансування, зважувати ризики та формувати прозорі критерії відбору проєктів. Цей підхід є безпосередньо релевантним для інвестування у сферу подієвого туризму [3, с. 71—78].

Виходячи на рівень регіональної політики, Л. Ю. Матвійчук, В. І. Корсак та Б. А. Сміль підкреслюють, що узгоджені стратегії розвитку дестинацій і інституційна спроможність органів влади напряму пов'язані з притоком приватних інвестицій. Це підтверджує потребу інтегрувати подієвий туризм у регіональні програми і портфелі проєктів [6, с. 444—452]. Науковці В. Паппа і Н. Бошота у своєму дослідженні акцентують на мультиплікативному ефекті подій для індустрії гостинності, креативних індустрій і транспорту. Вони наголошують, що інвестиції доцільно фокусувати на "якорних" подіях,

здатних тягнути за собою увесь ланцюг послуг і підвищувати впізнаваність території [7, с. 109—117].

Окремий, критично важливий вимір — просторове планування та безпекові обмеження. В. С. Пацюк, О. Г. Корнус, А. О. Корнус та В. Л. Казаков пропонують теоретико-географічні засади прогнозування для прифронтових територій: сценарне планування, урахування логістики і ризиків та адаптивні формати подій. Для регіонів із підвищеним рівнем ризику такі інструменти є обов'язковими у складі інвестиційних рішень [8, с. 97—104]. Дотичне до цього питання просування територій висвітлюється у праці І. В. Писарева, О. М. Радіонова і М. Д. Приходько, де розглядається, як подієві активності переходять з категорії поодиноких ініціатив у системну політику брендингу дестинації, що полегшує обґрунтування довгострокових інвестицій [9, с. 104—109].

Повоєнна трансформація туризму потребує екологічних стандартів. Так, О. Роїк окреслює пріоритети декарбонізації, циркулярності та інклюзивності, пропонуючи трактувати ці критерії як обов'язкові для відбору та реалізації подієвих проєктів на регіональному рівні [10, с. 58—61]. Разом із цим М. Тонкошкур і С. Кравцова фіксують практичні бар'єри — інфраструктурні вузькі місця, нестабільне фінансування, розриви у комунікаціях між зацікавленими сторонами — і тим самим обґрунтовують необхідність створення офісів подій, впровадження екологічного менеджменту та стабілізації інвестиційних механізмів [11, с. 112—118].

У праці Г. П. Щуки, Л. В. Ковальської та Ю. В. Безрученкова уточнюються дефініції та класифікаційні підходи подієвого туризму; це створює основу для єдиних показників результативності й порівнянності звітності між проєктами [15, с. 70—76]. Узагальнюють вищезазначені підходи дослідження Н. В. Якименко-Терещенко і О. О. Носирева: автори систематизують стратегічні пріоритети туризму і готельного бізнесу через призму сталого розвитку регіонів, акцентуючи на портфельному управлінні, партнерствах "влада — бізнес — громада — заклади вищої освіти" та інтеграції екологічних, соціальних і управлінських принципів у регіональну політику [16].

Отже, сучасні наукові дослідження підтверджують потребу в інтегрованому підході: поєднання стратегічного управління, інвестиційних рішень і стандартів сталого розвитку в подієвому туризмі. Водночас залишається дефіцит практичних моделей впровадження — з урахуванням локальних умов, рівня цифрової зрілості підприємств і безпекових обмежень.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад та практичних напрямів формування інвестиційно орієнтованої стратегії сталого розвитку подієвого туризму регіону. Дослідження спрямоване на пошук ефективних механізмів залучення інвестиційних ресурсів, створення сприятливого інституційного середовища та забезпечення гармонійного поєднання економічної, екологічної та соціальної складових розвитку регіональних подієвих дестинацій.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань: уточнення змісту поняття інвес-

тиційно орієнтованої стратегії сталого розвитку подієвого туризму та визначення його структурних елементів; аналіз сучасних тенденцій розвитку подієвого туризму в Україні та світі з урахуванням принципів сталості; оцінка інвестиційного потенціалу регіону у контексті формування конкурентоспроможних подієвих продуктів; дослідження факторів, що впливають на ефективність інвестицій у подієвий туризм та окреслення ключових ризиків; розробка концептуальних підходів до формування інвестиційно орієнтованої стратегії сталого розвитку подієвого туризму регіону; визначення інструментів державного, регіонального та корпоративного рівнів, які здатні забезпечити реалізацію такої стратегії; визначення напрямів практичної імплементації стратегічних рішень щодо залучення інвестицій і моніторингу результативності проєктів сталого подієвого туризму регіону. Досягнення цих завдань дозволить обґрунтувати системну модель управління розвитком подієвого туризму, орієнтовану на підвищення інвестиційної привабливості регіону і досягнення довгострокових цілей сталого розвитку.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під інвестиційно-орієнтованою стратегією сталого розвитку подієвого туризму розуміють цільову систему планів і заходів, спрямованих на залучення та ефективне використання інвестицій для розвитку масових заходів (фестивалів, конференцій, спортивних і культурних подій) із дотриманням принципів економічної, соціальної та екологічної сталості [4; 12]. Така стратегія поєднує в собі стратегічне планування (місію, цілі, завдання, етапи реалізації), інвестиційну компоненту (джерела фінансування, державно-приватне партнерство, інвестиційні проєкти), а також механізми сталості (екологічні стандарти, соціальна відповідальність, залучення місцевих громад).

За деякими дослідженнями, подієвий туризм виступає інструментом мотивації туриста та розвитку дестинації [5, с. 55]. Структурно стратегія включає в себе опис поточного стану ринку подієвого туризму, SWOT-аналіз, довгостроковий план заходів, методик оцінки інвестиційного ефекту та механізми коригування (моніторинг, звітність). Актуальність цього підходу підтверджується сучасними парадигмами сталого розвитку [10, с. 59—60], згідно з якими економічне зростання повинно поєднуватися з охороною довкілля та соціальною згуртованістю.

Інвестиційно-орієнтована стратегія сталого розвитку подієвого туризму включає в себе мету (наприклад, створення конкурентоспроможного туристичного ринку фестивалів та заходів), ключові напрямки (нові подієві продукти, інфраструктура, маркетинг тощо), ресурси (бюджет, інвестиції приватних і публічних інвесторів), критерії успішності (економічні, соціальні, екологічні показники) та часові рамки. Складовими стратегії є: аналіз зовнішнього середовища (тенденції ринку, можливості й загрози), аналіз внутрішніх ресурсів (інфраструктура, кадри, організаційні здібності), стратегічні пріоритети (наприклад, розвиток інноваційних подієвих форматів чи просування регіональної культури через фестивалі) та систему управління (державні, регіональні й корпоративні інструменти реалізації). На думку дослідників, подієвий туризм є важливим сегментом туристичної галузі, який сприяє економічному зростанню,

Таблиця 1. Ключові тенденції подієвого туризму та їх зв'язок із принципами сталості

Тенденції розвитку подієвого туризму	Принципи сталого розвитку
Цифровізація та гібридність (онлайн і офлайн формати).	Зменшення викидів CO ₂ ; підвищена доступність подій для ширшої аудиторії.
Локальні культурні фестивалі (етно-, гастрономічні, ремісничі).	Підтримка місцевих громад (економіка, культура); збереження культурної спадщини.
Зелені ініціативи на заходах (еко-логістика, переробка).	Мінімізація негативного впливу на довкілля; популяризація екологічної свідомості учасників.
Безпека і здоров'я (санітарні стандарти, страхування).	Соціальна стійкість через запобігання кризам; довіра туристів до регіону.
Партнерство та локальна залученість (волонтерство, підтримка бізнесу).	Зміцнення соціальної згуртованості; спільна відповідальність за успіх події.

Джерело: сформовано авторами.

залученню інвестицій та розвитку малого й середнього бізнесу [1, с. 90; 7, с. 111]. Таким чином, дана стратегія має поєднувати інвестиційне спрямування (залучення капіталу для проєктів та інфраструктури регіону) зі сталим підходом (економічною рентабельністю, збереженням природи, соціальною вигодою для громади).

Сьогодні виділяють кілька ключових трендів подієвого туризму, що узгоджуються з принципами сталого розвитку:

- цифровізація та гібридні формати заходів (онлайн-трансляції, VR-екскурсії), що роблять події доступнішими та знижують навантаження на екосистему (менше поїздок — менші викиди);

- локалізація і культурна автентичність (орієнтація на унікальні традиції, етнофестивалі) сприяють зміцненню місцевої ідентичності та економічній підтримці громад;

- екоорієнтовані заходи (зелені фестивалі, роздільний збір сміття, енергозберігаюча логістика) зменшують негативний екологічний вплив.

- фокус на безпеці та здоров'ї (післяпандемічні протоколи, безпекові заходи в умовах воєнного стану);

- багатосекторні партнерства (співпраця влади, бізнесу та громадськості).

В Україні подієвий туризм є важливим фактором післявоєнного відновлення регіонів: грамотно сплановані фестивалі і масові заходи можуть стимулювати відновлення економіки та формувати позитивний імідж країни [13, с. 50—52].

Аналіз сучасних тенденцій подієвого туризму в Україні та світі засвідчує, що цей напрям поступово трансформується відповідно до глобальних принципів сталого розвитку. Зокрема, зростає значення цифрових технологій, локальної ідентичності, екологічної відповідальності, соціальної безпеки та міжсекторального партнерства. Усі ці чинники формують нову модель поведінки учасників туристичного ринку, де подія розглядається не лише як інструмент залучення туристів, а як каталізатор сталих змін у громаді. Систематизацію ключових тенденцій подієвого туризму та їхній зв'язок із принципами сталого розвитку подано в таблиці 1.

Таблиця 2. Ключові фактори успішності та основні ризики інвестування у подієвий туризм

Фактори ефективності інвестицій	Основні ризики інвестування
Розвинена транспортна та технічна інфраструктура	Недостатня інфраструктура (дороги, готелі)
Підтримка та стимулювання з боку влади (програми, податкові пільги)	Зміна політичного курсу, нестабільність у зв'язку із воєнним станом
Прозоре фінансове планування та менеджмент	Перевитрати, неефективне використання коштів
Активне партнерство бізнесу, місцевих громад та неурядових громадських організацій	Відсутність комунікації, конфлікти інтересів
Орієнтація на сталий розвиток (екологічні стандарти)	Невраховані екологічні обмеження, протести громад

Джерело: сформовано авторами.

Отже, наведені дані свідчать, що сучасні тенденції подієвого туризму безпосередньо узгоджуються з принципами сталого розвитку, сприяючи екологічній відповідальності, соціальній згуртованості та економічній активізації місцевих громад. З огляду на встановлену відповідність тенденцій подієвого туризму принципам сталого розвитку, доцільно перейти від загальних висновків до регіональної практики. Далі зосередимо увагу на оцінці ресурсної бази та інвестиційних можливостей конкретної дестинації, аби показати, як окреслені підходи можуть бути реалізовані на місцевому рівні.

Полтавська область володіє значним туристичним ресурсом, який може бути реалізований через подієвий туризм. До ключових активів належать музеї та пам'ятки регіону; місто-курорт Миргород; індустріально-урбаністичні центри Кременчук і Горішні Плавні; акваторія Кременчуцького водосховища та його приток; гора Пивиха як найвища точка Лівобережної України; Національний музей-заповідник М. В. Гоголя у селі Гоголеве; Національний музей-заповідник українського гончарства в селі Опішня; Історико-культурний заповідник "Більськ"; центр унікальної вишивки та килимарства — місто Решетилівка; село Великі Сорочинці; селище міського типу Диканька; місто Гадяч; селище міського типу Чутове та інші [6, с. 447; 7, с. 113; 14, с. 55—56].

Інвестиційна привабливість регіону визначається наявністю потенційних ринкових ніш: проведення ретро-фестивалів, історичних реконструкцій, гастрономічних та етнофестивалів. Наявність на Полтавщині базових туристичних об'єктів (готелі, бази відпочинку, маршрути) створює основу для розвитку подій, але потребує модернізації та капіталовкладень. Незважаючи на відносно невисоку відвідуваність порівняно з курортними регіонами, Полтавщина демонструє стійке зростання внутрішнього туризму. Залучення приватних інвесторів до будівництва нових концертних майданчиків, виставкових залів та поліпшення транспортної інфраструктури могло б значно підвищити спроможність регіону приймати масштабні події. Суттєвим є також соціальний капітал — активні громади, що зацікавлені в культурних проєктах, — і державна підтримка (регіональні програми розвитку туризму). Оцінка потенціалу регіону базується на аналізі туристичних потоків і ресурсів: хоча Полтавська область поки що не є лідером за тури-

стичними показниками, її інвестиційний потенціал зростає через високий попит на автентичні та еко-культурні заходи [4].

Ефективність інвестицій у подієвий туризм залежить від комплексу економічних, соціальних та організаційних факторів. До ключових факторів належать: розвинена інфраструктура та логістика (транспорт, готелі, технологічне обладнання); кваліфікована управлінська команда (маркетинг, проєктний менеджмент); державна та місцева підтримка (законодавче стимулювання, гранти, PR-підтримка); попит на події (цікавий контент, сприятливий імідж регіону); залучення місцевої громади (волонтерство, підприємці). Водночас існують значні ризики: геополітична та безпекова невизначеність (війна, надзвичайні ситуації) може призводити до скасування заходів і відтоку туристів [7, с. 112; 12, с. 60-63]; фінансові ризики (недостатнє фінансування, перевитрати на будівництво інфраструктури); конкуренція інших регіонів (боротьба за туристів); зміни сезонного попиту (наприклад, низька відвідуваність поза піковим сезоном); екологічні загрози (забруднення довкілля від масових заходів). Для обґрунтування інвестиційних рішень у подієвому туризмі Полтавської області важливо виокремити чинники, що визначають результативність проєктів, і водночас окреслити типові ризики, здатні нівелювати очікуваний ефект (таблиця 2).

Згідно з дослідженнями, до стратегічних пріоритетів розвитку подієвого туризму відносяться ефективне управління та маркетинг подій, використання інноваційних технологій і екологічні аспекти. Це відповідає принципу стійкості: проєкти мають бути рентабельними, але водночас не завдавати шкоди довкіллю і надавати вигоду місцевому населенню. При розробці стратегії застосовуються кілька ключових концептуальних підходів. Сталий розвиток як концепція вимагає збалансування економічних вигод і соціально-екологічної відповідальності (триєдиний підхід "економіка-соціум-екологія"). Інтеграційний підхід передбачає поєднання туризму з креативними індустріями (музика, мистецтво), освітою та місцевими ремеслами. Партнерський підхід визначає спільну відповідальність держави, бізнесу й громади за реалізацію проєктів — це підсилює згуртованість і посилює фінансування: стратегія спрямована на залучення інвестицій та інновацій через ефективне співробітництво усіх зацікавлених сторін [3, с. 74—76; 7, с. 113].

Таблиця 3. Інструменти реалізації інвестиційно-орієнтованої стратегії подієвого туризму на різних рівнях управління

Рівень реалізації	Інструменти реалізації стратегії
Державний	• Законодавчі ініціативи та державні програми підтримки подієвого туризму; • Спеціальні фонди й гранти для інвесторів; • Національна промоція (участь у світових виставках, UNWTO).
Регіональний	• Регіональні стратегії та плани заходів (наприклад, календар фестивалів); • Створення регіональних туристичних кластерів; • Локальні програми субсидій і навчання кадрів; • Інфраструктурні проєкти (дороги, центри подій).
Корпоративний	• Інвестиції бізнесу у готелі, розважальні комплекси, технічне забезпечення подій; • Маркетингові ініціативи та продажі (digital-стратегії); • Партнерські проєкти (спонсорство, CSR-програми); • Розробка туристичних пакетів івент-турів.

Джерело: сформовано авторами.

Інноваційні технології (цифрові платформи, VR-тури, Big Data-аналітика) рекомендується впроваджувати для підвищення конкурентоспроможності подій. Згідно з науковими рекомендаціями, стратегічне планування повинно бути поетапним і гнучким (термінова, середньострокова, довгострокова фази), з цифровим супроводом (системи моніторингу й звітності) та мультипартнерською реалізацією [4]. Концептуально важливо також залучати місцевих експертів і громадськість, формувати освітні програми підготовки кадрів і враховувати світові стандарти. Комплексний підхід допомагає враховувати потреби регіону, забезпечувати цільове інвестування у визначені пріоритети регіонального розвитку, а ефект при цьому є більш довготривалим [5, с. 54].

Для забезпечення дієвості запропонованої інвестиційно орієнтованої стратегії сталого розвитку подієвого туризму необхідно визначити конкретні механізми її впровадження. Результативність стратегії залежить не лише від обґрунтованості концептуальних засад, а й від ефективності практичних інструментів, які забезпечують реалізацію поставлених цілей на різних рівнях управління. Враховуючи багаторівневу структуру туристичної галузі, важливо узгодити державні, регіональні та корпоративні заходи, що дозволяють цілеспрямовано залучати інвестиції, розвивати інфраструктуру та підвищувати конкурентоспроможність регіональних подієвих продуктів. Саме тому доцільно розглянути систему інструментів реалізації стратегії на державному, регіональному та корпоративному рівнях:

1. Державний рівень — ухвалення спеціальних законів і програм підтримки туризму, створення Фонду розвитку подієвого туризму, надання податкових та фінансових стимулів інвесторам. Національні туристичні агентства можуть просувати країну через міжнародні заходи, забезпечувати участь України у світових асоціаціях. Держава також гарантує політичну стабільність і безпекові умови — передумови для інвестиційної привабливості.

2. Регіональний рівень — розробка регіональних стратегій та планів дій, створення територіальних туристичних організацій. Полтавська облдержадміністрація може виділити гранти на проведення фестивалів, інвес-

тувати у будівництво концертних залів чи центрів відвідувачів. Ефективними інструментами є регіональні класери (об'єднання готельєрів, гастрономів, організаторів заходів), регіональні маркетингові кампанії та міжнародні партнерські програми. Важливим є навчання і сертифікація місцевих кадрів (курси для івент-менеджерів). Регіональна влада також повинна координувати розвиток логістики (автобусні тури, покращення доріг до популярних локацій).

3. Корпоративний (бізнесовий) рівень — це діяльність приватних компаній і організацій. Готельний та ресторанний бізнес інвестує у підвищення якості послуг, будівництво нових об'єктів; турагенції — у створення інтерактивних турів на базі подій. Корпорації можуть бути ініціаторами власних фестивалів чи спортивних подій (спонсорство). Технологічні стартапи розробляють системи онлайн-продажу квитків та платформи зворотного зв'язку з туристами. Усі ці ініціативи підтримуються через публічно-приватне партнерство (спільні проєкти, спонсорство) і регулюються нормами корпоративної соціальної відповідальності. Зокрема, приватний сектор активно залучає місцеві громади до організації івентів (наприклад, добровільні волонтерські програми), що посилює вплив стратегічних рішень і підвищує їх легітимність.

Сформована багаторівнева система управління подієвим туризмом передбачає розмежування повноважень і відповідальності між державними, регіональними та корпоративними структурами. Кожен рівень відіграє окрему, але взаємопов'язану роль у досягненні стратегічних цілей: держава створює нормативно-правові та фінансові умови, регіони забезпечують узгодження дій і розвиток інфраструктури, а бізнес упроваджує інновації та формує подієві продукти. Узагальнення основних інструментів реалізації стратегії подано в таблиці 3.

Розроблена стратегія набуває реальної цінності лише за умови її практичного втілення. Ефективна імплементація передбачає перехід від стратегічного бачення до конкретних дій, програм і проєктів, здатних забезпечити відчутний соціально-економічний результат. На цьому етапі важливо визначити, яким чином окреслені

інструменти можуть бути застосовані на практиці, які механізми координації й контролю доцільно використати, а також які пріоритети повинні стати орієнтирами для залучення інвестицій та розвитку подієвого туризму в регіоні. Отже, основними напрямками практичної імплементації стратегічних рішень є:

1. Організація флагманських подій. Наприклад, щорічні фестивалі української культури, спортивні змагання та освітні конференції, які стають брендовими подіями регіону. Вони повинні мати бізнес-плани, залучати спонсорів і забезпечувати якісний сервіс.

2. Розвиток інфраструктури — будівництво чи модернізація концертних залів, виставкових центрів, фан-зон, кемпінгів тощо; створення сучасних IT-платформ для онлайн-реєстрації учасників та віртуальних турів.

3. Проведення міжнародних промокампаній — участь у виставках, робота з туроператорами, інтернет-маркетинг для залучення іноземних відвідувачів.

4. Створення подієво-туристичних маршрутів: інтеграція фестивалів і культурних заходів у тури (наприклад, святкування купальських фестивалів або маршрути вихідного дня, що об'єднують історичні пам'ятки з місцевими етнофестивалами).

5. Партнерства з громадою — проведення навчальних семінарів для підприємців і волонтерів, залучення місцевих талантів до організації програм.

6. Моніторинг та адаптація — регулярний аналіз ефективності проєктів (економічний ефект, задоволеність учасників, екологічні показники) і коригування стратегії на основі зворотного зв'язку.

Важливою складовою є поетапна реалізація (пілотні проєкти — масштабування — довгострокова експлуатація). Такий поступовий підхід дозволяє враховувати помилки, оптимізувати витрати та залучати додаткові ресурси по мірі розвитку індустрії. Наприклад, першим кроком може бути організація локального фестивалю з використанням державно-приватного фінансування, а в подальшому — розширення програми та вихід на міжнародний рівень.

Аналіз інвестиційного потенціалу Полтавщини свідчить про наявність у регіоні значних резервів (культурні ресурси, аграрна база, транспортний вузол), які можна активувати через цільові інвестиції. Водночас успіх програми потребує мінімізації ризиків: забезпечення безпеки, прозорості фінансування, ефективного менеджменту. Як показують приклади інших регіонів, цілісна стратегія розвитку подієвого туризму єдната формувати імідж території, сприяти соціальній єдності громад і створенню нових робочих місць [4, с. 153].

Отже, інвестиційно-орієнтована стратегія сталого розвитку подієвого туризму Полтавської області має ґрунтуватися на поєднанні інвестиційних пріоритетів і принципів сталості. Така стратегія передбачає детальне планування заходів, спрямованих на побудову конкурентоспроможних подієвих продуктів, водночас захищених від ризиків і соціально та екологічно прийнятних. З огляду на сучасні тенденції (цифровізацію, зростання інтересу до локальних традицій та "зелених" ініціатив) стратегічні рішення мають враховувати інновації та партнерські моделі управління. Реалізація зазначених заходів забезпечить сталий розвиток подієвого туризму в Полтавській області та перетворить його на вагомий складовий економічного і культурного зростання регіону.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Результати дослідження підтвердили, що подієвий туризм є одним із найперспективніших напрямів розвитку регіональної економіки, а формування інвестиційно орієнтованої стратегії його сталого розвитку є необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності територій. На прикладі Полтавської області доведено, що регіон володіє вагомими передумовами для активізації подієвого туризму: культурно-історичними ресурсами, географічною зручністю, соціальною активністю громад і зростаючим інтересом інвесторів. Ефективність реалізації стратегії залежить від узгодженості дій органів влади, бізнесу та громади, а також від наявності чітких індикаторів результативності, що враховують економічний, соціальний і екологічний ефекти.

Запропонована модель інвестиційно орієнтованої стратегії дозволяє не лише залучати капітал у подієву сферу, а й забезпечувати екологічну відповідальність, соціальну інклюзію та культурну ідентичність регіону. Практичне застосування стратегії сприятиме розбудові туристичної інфраструктури, створенню нових робочих місць, підвищенню іміджу Полтавщини як сучасної, безпечної та гостинної дестинації.

Перспективи подальших розвідок полягають у розробленні кількісних методів оцінювання інвестиційної ефективності подієвих проєктів, розширенні досліджень екологічних аспектів подієвого туризму, аналізі впливу цифровізації на управління туристичними подіями та моделюванні індикаторів сталості для системи регіонального моніторингу. Подальші дослідження також доцільно зосередити на створенні інтегрованих моделей партнерства "влада — бізнес — громада — освіта" та формуванні практичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування щодо залучення інвестицій у сталий подієвий туризм.

Література:

1. Вдовіна О. О. Подієвий туризм як складова комунікації. Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 14-15 квітня 2022 р. Київ: КНУКІМ. 2022. С. 88—90.
2. Гончаренко М. Ф., Горбач Л. М. Сталий розвиток: сучасна парадигма, реалії і перспективи: монографія. К.: Видавничий дім "Кондор". 2023. 372 с.
3. Ігнатенко М. М., Романюк І. А., Яценко В. І., Яценко Я. І. Регіональні проблеми та джерела фінансово-економічного забезпечення розвитку підприємств аграрного туризму в Україні. Агросвіт. 2025. № 10. С. 71—78. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.-2025.10.71>
4. Крупа О. Стратегія розвитку подієвого туризму на регіональному рівні: статистичний аналіз та інноваційні перспективи. Економіка та суспільство. 2025. № 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-157>.
5. Лушчик М. В. Теоретичні аспекти та розвиток подієвого туризму Хмельниччини. Молодий вчений. 2020. № 10 (1). С. 52—58.

6. Матвійчук Л. Ю., Корсак В. І., Смаль Б. А. Перспективи розвитку туристичних дестинацій в регіонах України. Економічні науки. Серія "Регіональна економіка". 2024. № 1.21 (83). С. 444—452.

7. Папп В., Бошота Н. Роль подієвого туризму у регіональному розвитку країни. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. Vol. 3, No. 4. 2024. Pp. 109—117. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240304.10>.

8. Пацюк В. С., Корнус О. Г., Корнус А. О., Казаков, В. Л. Теоретико-географічні засади і прогноз розвитку туристичних дестинацій прифронтових територій України. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Природничі науки*. 2025. № 1. С. 97—104.

9. Писарева І. В., Радіонова О. М., Приходько М. Д. Розвиток подієвого туризму та його вплив на просування території. *Економічний простір*. 2020. № 161. С. 104—109.

10. Роїк О. Напрямки сталого розвитку туризму України в умовах післявоєнного відновлення. *Економічний простір*. 2023. № 184. С. 58—61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-9>

11. Тонкошкур М., Кравцова С. Проблеми та перспективи розвитку подієвого туризму в Україні. *Економіка і регіон*. 2024. № 4 (95). С. 112—118.

12. Цвілий С. М. Конструктивна модель реалізації потенціалу індустрії туризму України в європейському геоелекономічному просторі. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2024. № 1 (50). С. 57—69.

13. Чаркіна Т. Ю., Зайцева В. М., Пікуліна О. В., Реукова А. О. Сучасні тренди розвитку та нові напрямки туристичної індустрії. *Агросвіт*. 2022. № 3. С. 49—56.

14. Чорна Н. Креативні індустрії та їх роль у розвитку культурно-пізнавального туризму. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. С. 52—61.

15. Щука Г. П., Ковальська Л. В., Безрученков Ю. В. Подієвий туризм: уточнення базових характеристик. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2022. № 7. С. 70—76.

16. Якименко-Терещенко Н. В., Носирєв О. О. Стратегічні пріоритети туризму і готельного бізнесу в концепції сталого розвитку регіонів: монографія. Харків: НТУ "ХПІ". 2024. 320 с. DOI: <https://doi.org/10.20998/978-617-05-0488-3>

References:

1. Vdovina, O. O. (2022), "Event tourism as a component of communication", *Hostynnist', servis, turizm: dosvid, problemy, innovatsii: materialy IX Mizhnar. nauk.-prakt. konf. [Hospitality, service, tourism: experience, problems, innovations: materials of the IX International Scientific and Practical Conference]*, KNUKIM, Kyiv, Ukraine, pp. 88—90.

2. Honcharenko, M. F. and Horbach, L. M. (2023), *Stalyj rozvytok: suchasna paradyhma, realii i perspektyvy [Sustainable development: modern paradigm, realities and prospects]*, Kondor, Kyiv, Ukraine.

3. Ihnatenko, M. M., Romaniuk, I. A., Yatsenko, V. I., and Yatsenko, Ya. I. (2025), "Regional problems and sources of financial and economic support for the development of agricultural tourism enterprises in Ukraine", *Ahrosvit*,

vol. 10, pp. 71—78. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.10.71>

4. Krupa, O. (2025), "Strategy for the development of event tourism at the regional level: statistical analysis and innovative prospects", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-157>.

5. Luschyk, M. V. (2020), "Theoretical aspects and development of event tourism in the Khmelnytskyi region", *Molodyi vchenyj*, vol. 10 (1), pp. 52—58.

6. Matvijchuk, L. Yu., Korsak, V. I. and Smal', B. A. (2024), "Prospects for the development of tourist destinations in the regions of Ukraine", *Ekonomichni nauky. Seriiia "Rehional'na ekonomika"*, vol. 1.21 (83), pp. 444—452.

7. Papp, V. and Boshota, N. (2024), "The role of event tourism in the regional development of the country", *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, Vol. 3, No. 4, Pp. 109—117. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240304.10>.

8. Patsiuk, V. S., Kornus, O. H., Kornus, A. O. and Kazakov, V. L. (2025), "Theoretical and geographical principles and forecast of the development of tourist destinations in the frontline territories of Ukraine", *Slobozhans'kyj naukovyj visnyk. Seriiia: Pryrodnychi nauky*, vol. 1, pp. 97—104.

9. Pysareva, I. V., Radionova, O. M. and Prykhod'ko, M. D. (2020), "Development of event tourism and its impact on the promotion of the territory", *Ekonomichnyj prostir*, vol. 161, pp. 104—109.

10. Roik, O.R. (2023), "Directions for sustainable development of tourism in Ukraine in the conditions of post-war recovery", *Ekonomichnyy prostir*, vol. 184, pp. 58—61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-9>

11. Tonkoshkur, M. and Kravtsova, S. (2024), "Problems and prospects of event tourism development in Ukraine", *Ekonomika i rehion*, vol. 4 (95), pp. 112—118.

12. Tsvilyj, S. M. (2024), "A constructive model for realizing the potential of the Ukrainian tourism industry in the European geoeconomic space", *Zbirnyk naukovykh prats' TDAU imeni Dmytra Motornoho (ekonomichni nauky)*, vol. 1 (50), pp. 57—69.

13. Charkina, T., Zaitseva, V., Pikulina, O. and Reukova, A. (2022), "Modern development trends and new directions of the tourism industry", *Agrosvit*, vol. 3, pp. 49—56.

14. Chorna, N. (2023), "Creative industries and their role in the development of cultural and educational tourism", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 48, pp. 52—61.

15. Schuka, H. P., Koval's'ka, L. V. and Bezruchenkov, Yu. V. (2022), "Event tourism: clarification of basic characteristics", *Industriia turizmu i hostynnosti v Tsentral'nij ta Skhidnij Yevropi*, vol. 7, pp. 70—76.

16. Yakymenko-Tereschenko, N. V. and Nosyriev, O. O. (2024), *Stratehichni priorytety turizmu i hotel'noho biznesu v kontseptsii staloho rozvytku rehioniv [Strategic priorities of tourism and hotel business in the concept of sustainable development of regions]*, NTU "KhPI", Kharkiv, Ukraine. DOI: <https://doi.org/10.20998/978-617-05-0488-3>

Стаття надійшла до редакції 09.11.2025 р.